

Opazovanje Sonca na SSJJ

V začetku junija smo z astronomskim krožkom na Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica izvedli opazovanje Sonca s teleskopom in daljnogledom. Za varno opazovanje Sonca smo iz kartona in Solarne folije ND 5 izdelali filter z nastavkom za teleskop, koščke folije, ki so nam ostali, smo porabili za manjši filter, ki je primeren za namestitev daljnogled.

V sredo, 11. junija 2025, smo Sonce opazovali s teleskopom, daljnogledom in očali s filtrom. V dopoldanskem času so v okviru laboratorijskih vaj iz fizike Sonce opazovali dijaki in dijakinje 3. letnika gimnazijskih programov, med 12:30 in 14:30 pa smo izvedli še javno opazovanje, ki so se ga udeležili tudi učenci sosednje osnovne šole. Večino opazovalcev je najbolj navdušil pogled skozi očala, saj je sprva marsikdo menil, da imamo umazan teleskop in daljnogled, saj skozi oba okularja vidijo "črne pike", ki pa so seveda Sončeve pege. Le-te sem ujela tudi s

fotoaparatom skozi objektiv teleskopa in si jih lahko ogledate na fotografiji.

Andreja Eršte

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard Ženko

Efemeride julij 2025

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.07.	05:15	20:57	11:54	00:02	CEST
05.07.	05:18	20:55	16:18	01:06	CEST
10.07.	05:21	20:53	21:14	04:16	CEST
15.07.	05:26	20:50	23:15	10:26	CEST
20.07.	05:31	20:45	00:44	17:04	CEST
25.07.	05:36	20:40	05:54	21:26	CEST
30.07.	05:42	20:34	11:51	22:52	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** je viden na začetku julija, ko v ozvezdju Raka zahaja okoli desetih.
- ★ **Venera** je julija Danica in v ozvezdju Bika vzhaja okoli treh zjutraj.
- ★ **Mars** najprej zahaja okoli polnoči, konec meseca pa zaide že kmalu po deseti. Konec julija se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Device.
- ★ **Jupiter** se sredi meseca prikaže na jutranjem nebu, ko v ozvezdju Dvojčkov vzhaja okoli štirih.
- ★ **Saturn** sprva vzhaja okoli pol enih, konec meseca pa je v ozvezdju Rib na nebu že ob pol enajstih.
- ★ **Uran** na začetku meseca opazujemo od pol treh dalje, konec meseca pa vziđe že pred eno uro zjutraj. Giblje se v ozvezdju Bika.

Urška Pajer

Objekti globoko v vesolju julija

Julija opolnoči kulminirajo ozvezdja Orel, Puščica, Lisička, Labod, Delfin in Kozorog, tema pa se podaljša na skoraj štiri ure. Še vedno se lahko z binokularjem sprehajamo po oblakih zvezd, žarečih in temnih plinov v Rimski cesti, lahko pa se tudi posvetimo bolj strnjenim objektom. V Orlu najdemo

odprto kopico *NGC 6709**, v Puščici kroglasto kopico *NGC 6838** (*M 71*), v Lisički odprte kopice *Cr 399**, *NGC 6823*, *NGC 6940** ter planetarno meglico *NGC 6853** (*M 27*), v Labodu odprte kopice *NGC 6819*, *NGC 6910**, *NGC 6913* (*M 29*), *NGC 7063*, *NGC 7092** (*M 39*) ter planetarno meglico *NGC 6826**, in kroglasti kopici v Delfinu *NGC 6934** in v Kozorogu *NGC 7099** (*M 30*). Zvezdica pomeni, da je objekt viden tudi pri svetlobnem onesnaženju.

*Cr 399** je odprta kopica, ki jo je Collinder uvrstil v svoj katalog leta 1931, ostali (Herschel, Messier, NGC) pa ne, najbrž zaradi velikosti, saj se razteza čez celo stopinjo. V njej je 40 zvezd v oddaljenosti 420 svetlobnih let razporejenih tako, da nas spominjajo na obešalnik. Nekatere od njih imajo isto lastno gibanje kot nekaj drugih odprtih kopic, na primer Gostosevci. Najnovejši astrometrični podatki kažejo na to, da sploh ne gre za odprto kopico, ampak asterizem, torej naključno razporeditev zvezd.

Rok Vidmar

Napišite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali člani društva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov info@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EX